

MARX

Finals del s. XIX

Fa una crítica de les interpretacions idealistes de Hegel.

Una gran part de la seva producció són articles periodístics.

En El Capital és on trobarem el plantejament filòsofic de Marx. La seva finalitat és conèixer el mode de producció capitalista i les relacions de producció i de canvi.

El treball humà possibilita el desenvolupament integral de la persona i fa possible una societat humana lliure, per tant, el coneixement de l'economia ens posarà de manifest quins són els obstacles que impedeixen a l'home assolir la llibertat.

Concepte de mercaderia.

La mercaderia és la forma elemental de la riquesa capitalista. És un objecte extern que satisfà les necessitats humanes de qualsevol mena. Tota mercaderia es basa en:

- Valor d'ús: Són la riquesa de la matèria. La Qualitat.
- Valor de canvi: Quantitat de temps de treball necessari per la producció de la mercaderia.

Tota activitat productiva és una despesa de treball humà.

La força del treball és el conjunt de facultats físiques i mentals que es donen en el cos d'un home i que usa per produir coses útils.

El treball com a transformació de la realitat social.

El treball és una activitat mitjancera entre l'home i la naturalesa perquè l'obrer no sols opera un canvi de forma en les matèries naturals, sinó que al mateix temps realitza el seu propi fi: l'activitat productiva (que és una activitat conscient).

L'home a través del mitjans de treball transforma l'objecte de treball (matèria primera) en un producte de treball (transformació total de la matèria primera). Aquest producte de treball és un valor d'ús, una matèria que ha estat transformada per ser útil a les necessitats humanes.

La producció de la plus-vàlua i l'alienació del treballador.

El capitalista compra la força de treball de l'obrer. El producte de treball, propietat del capitalista, és una mercaderia que produirà beneficis. Com?:

- 1ª fase del procés de treball: l'obrer només produeix el valor de la seva força de treball en forma de mercaderia. L'obrer ha de treballar les hores necessàries per a produir el valor de la seva força de treball per a adquirir els mitjans de subsistència.(Temps necessari de treball).
- 2ª fase: L'obrer, una vegada aconseguit el necessari per la subsistència en la 1ª fase, s'esforça per tal de millorar les seves condicions de vida, produint uns beneficis al capitalista– la plus-vàlua– però que a ell no li representa cap valor. (Temps excedent de treball).

El treball escedent és la causa de :

- La plus-vàlua. Materialització d'un treball no pagat.
- L'alienació del treballador: En el sistema capitalista l'obrer treballa per una altra persona, és un estrany al seu propi treball i per tant es converteix en un estrany per ell mateix. En les societats capitalistes, l'obrer realitza un treball d'esclau per una altra classe social; transfereix la seva força laboral i la seva existència humana a la burgesia. El treball hauria de dignificar l'home i en aquestes societats el que fa és convertir l'home en un animal.

Com és possible l'alliberament de l'obrer, la superació de l'alienació?

La reducció de la jornada laboral.

NIETZSCHE

La seva filosofia és complexa i heterogenia. El seu pensament ha estat objecte de múltiples interpretacions (tant l'anarquisme com el nazisme l'han emprat).

El seu pensament es divideix en 4 etapes, la més important de les quals és la tercera:

- 1ª etapa: La vertadera naturalesa de la realitat rau en l'art: el tràgic expressa l'experiència de l'ésser.
- 2ª etapa: Predomini de la ciència sobre l'art, la metafísica i la religió.
- 3ª etapa: Constructiva, afirmativa. Superhome, mort de Déu.
- 4ª etapa: Etapa destructiva. Transvaloració del que s'ha plantejat anteriorment.

3ª etapa. Així parlà Zarathustra.

Les quatre idees exposades en aquesta obra són:

Super home, La mort de Déu, la voluntat del poder i l'etern retorn.

Zarathustra és un moralista persa que encarna la veritat. Deixa la seva pàtria als 30 anys (contraposició a la figura de Jesús) i puja a la muntanya per predicar als homes la mort de Déu; després de reflexionar baixa de la muntanya per predicar a la plana la doctrina del superhome:

El superhome és el sentit del món sensible, anuncia la mort de Déu i la superació de l'home escindit en cos i ànima, una ànima que pertany al món suprasensible i un cos que pertany al món sensible (la terra).

Estava convençut que els valors tradicionals (representats pel cristianisme) representaven una moralitat esclava, creada per persones dèbils i ressentides que fomentaven comportaments com la sumissió i el conformisme perquè els valors implícits de tals conductes servien als seus interessos. Ell afirmava la necessitat de crear valors nous que substituïssin els tradicionals i aquests valors representen el superhome.

Per convertir-se en superhome cal que l'home traspassi- per la mort de Déu- de l'autoalienació a la llibertat creadora. Aquest traspàs es fa mitjançant 3 metamorfosis:

- L'home es transforma en camell: El camell representa el pes que la llei moral de Déu representa per l'home. (TU HAS DE)
- El camell en lleó: Es desprèn de la càrrega lluitant contra els valors tradicionals i crea la seva

llibertat. (JO VULL)

- El lleó en nen. El nen és un nou començament, és la figura del mateix Zarathustra que dicta nous valors, un subjecte que és voluntat de poder. La mort de Déu ha fet possible l'alliberament del subjecte i l'obertura al món sensible, al món de la vida. La terra, la vida, ja ocupat el lloc de Déu i esdevé la mare nutricia on s'hostatja l'home creador. (SI).

Les masses s'adapten a la tradició mentre que el superhome és segur, independent i molt individualista. Sent amb intensitat però les seves passions estan reprimides per la raó. Es centra en el món real més que en les recompenses del món futur promeses per les religions. El superhome afirma la vida, inclús el sofriment i el dolor que comporta l'existència humana. És un creador de valors que reflexa la força i la independència de algú que està deslliurat dels lligams humans que expressen docilitat cristiana.

Es configura ara la noció de vida com la mare-terra que regala la seva existència i produeix totes les coses. Els productes de la terra són creacions de la seva vida, que és la voluntat de poder: força creador del superhome.

Aquesta voluntat de poder sosté els actes humans. No és només el poder sobre els altres, sinó el poder sobre un mateix, quelcom necessari per la creativitat. Aquesta capacitat es manifesta en l'autonomia del superhome, en la seva creativitat i coratge.

Idea de l'etern retorn.

- Transmutar el món dels ideals en el món de la vida.
- Eliminar l'home de la servitud al principi de la finalitat:
- Substituir els valors morals pels naturalistes
- Substituir la teoria del coneixement per una teoria de la perspectiva de les passions.
- Substituir la religió per la doctrina de l'etern retorn.

Si no hi ha Déu (fonament del món ideal i creador de les coses, sols resta el no-res, desapareix el món suprasensible; sols resta la vida, la terra, la temporalitat enfront de l'eternitat. Sols resta l'esdevenir. Cal imprimir a l'esdevenir el caràcter d'ésser: és la forma suprema de la voluntat de poder. L'ésser de l'esdevenir és l'etern retorn d'allò mateix.

Pensa l'esdevenir exigeix l'última transformació de Zarathustra: la decisiva. La temporalitat és l'essència de l'ésser de l'esdevenir i la voluntat de poder és en el temps un projecte de futur. Sols es pot voler el futur puix que el passat escapa a tota intervenció de la voluntat.

Zarathustra parteix de l'instant: un pòrtic situat entre 2 carrerons de temps;

- Carreró del passat
- Carreró del futur.

En determinar la longitud d'aquests carrerons com a eternitat és plantejant la problemàtica: si tot allò que pot passar en el decurs del temps és finit, necessàriament un passat infinit ha de tenir darrera seu el decurs sencer de les coses; res d'allò que no pot succeir de cap manera, no pot haver succeït ja. Llavors allò que pot succeir ara és essencialment una repetició infinita. Però de fet no hi ha dues eternitats, una de passada i una de futura, car en concebre l'eternitat com a repetició infinita del contingut temporal, queda eliminada la diferència entre passat i futur. La imatge de l'etern retorn és un cercle.

Gràcies al coneixement de l'etern retorn, l'home es transforma en superhome. Car se situa en el tot del món i s'allibera de la supeditació a un ésser superior.

Per a Nietzsche no hi ha valors perquè els valors són per a l'home , no per al superhome.